

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра Бізнесу та управління персоналом

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Бізнес-інжиніринг
вибіркова

Освітньо-професійна програма Міжнародні економічні відносини
(назва програми)

Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини
(вказати: код, назва)

Галузь знань 29 Міжнародні відносини
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

економічний факультет

Мова навчання українська
(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: к.е.н., доцент Кифяк В.І

Профайл викладача: <http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-ekonomiky-pidpryyemstva-ta-up>

Контактний тел. **509-464**

Е-mail: v.kyfyak@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=290>

Консультації **Онлайн-консультації: вівторок з 11.00 до 13.00**

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Дисципліна «Бізнес-інжиніринг» формує знання та практичні навички щодо сутності, принципів та складових бізнес-інжинірингу; інформаційних систем та технологій в бізнес-інжинірингу; генерування бізнес-ідеї; мистецтва презентації бізнес-ідеї; сутності, стилів та шаблонів бізнес-моделі; формування (дизайн) бізнес-моделі конкретного бізнесу; сутності, змісту та концептуальних засад класифікації бізнес-процесів; створення (дизайн) бізнес-процесів в межах визначеної бізнес-моделі; управління бізнес-процесами підприємства; методики оцінювання ефективності бізнес-процесів; стратегії та реалізації бізнес-проєкту.

2. Мета навчальної дисципліни: освоєння студентами технології бізнес-інжинірингу в організації діяльності компаній з використанням сучасних інформаційних технологій, новітніх основ моделювання бізнес-процесів та організаційно-методичних питань проведення робіт з інжинірингу бізнес-процесів.

Завданнями вивчення дисципліни «Бізнес-інжиніринг» є набуття знань щодо закономірностей, принципів та особливостей бізнес-інжинірингу, зокрема щодо: - сутності, цілей, завдань, результатів бізнес-інжинірингу та його відмінностей від інших методів (технологій) створення та управління бізнесом; - інформаційних систем та технологій, що застосовуються в бізнес-інжинірингу; - особливостей розробки (генерування) та презентації бізнес ідеї; - взаємодії бізнес-ідеї, бізнес-моделі та бізнес-плану; - сутності, типізації та класифікації бізнес-моделей, алгоритму та технології створення ефективною бізнес-моделі підприємства; - застосування технології моделювання бізнес-процесів в межах обраної бізнес моделі; - розробки системи оціночних показників ефективності окремих бізнес-процесів та бізнес-моделі в цілому

3. Пререквізити.

Навчальна дисципліна «Бізнес-інжиніринг» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Управління та діагностування бізнес-процесів», «Проектний аналіз», «Інноваційний розвиток підприємства», «Управління конкурентоспроможністю підприємства». Ефективність засвоєння дисципліни зростає при вивченні разом з такими як: «Інноваційно-інвестиційний менеджмент» та «Інформаційні системи в бізнесі».

4. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни сприятиме формуванню елементів інтегральної, загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетенції:

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетенції:

СК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення таких програмних результатів навчання:

ПРН 4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.

ПРН 5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог го	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Основи процесного підходу та бізнес-інжинірингу											
Тема 1. Стратегічні основи процесного управління бізнес-процесів	15	2	2			11						
Тема 2. Основні поняття бізнес-інжинірингу	17	2	2			13						
Тема 3. Організаційна структура компанії, заснована на управлінні бізнес-процесами	17	2	2			13						
Тема 4. Структурний аналіз бізнес-процесів	17	2	2			13						
Разом за ЗМ1		8	8			50						
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Застосування бізнес-інжинірингу на підприємстві											
Тема 1. Технологія бізнес-інжинірингу	18	2	2			14						
Тема 2. Діджиталізація бізнес-процесів на підприємстві	18	3	3			12						
Тема 3. Ефективність здійснення бізнес-інжинірингу на підприємстві	18	2	2			14						
Разом за ЗМ 2		7	7			40						
Усього годин	120	15	15			90						

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

Проектна робота

(вид індивідуального завдання)

Розгляд проблемної ситуації на діючому підприємстві

Тема 1. Інжиніринг бізнес-процесів

Розгляньте організаційну структуру підприємства. Які бізнес-процеси мають місце? Яка стратегія підприємства? Яку структуру Ви б запропонували? Які зміни у функціональних обов'язках персоналу відбудуться? Який ефект Ви очікуєте від перетворень?

Тема 2. Технологія та методи реінжинірингу бізнес-процесів.

Розгляньте приклад реалізації даної теорії у відомому Вам діючому підприємстві. Підрахуйте показники діяльності й показники у розрізі структури бізнес-процесів на підприємстві. Зробіть рекомендації з удосконалення діяльності підприємства шляхом застосування бізнес-інжинірингу.

Тема 3. Інформаційні системи управління підприємством.

Опишіть, якими системами користується підприємство для управління та аналізу бізнес-процесів. Які її переваги та недоліки? Які процеси є підлягають автоматизованому управлінню? Порекомендуйте вдосконалення.

Тема 4. Діджиталізація бізнес-процесів.

Охарактеризуйте автоматизовані системи управління бізнес-процесами. Зробіть їх порівняльний аналіз з аналогічними.

Тема 5. Е-комерція.

Аналітичний огляд. Динаміка процесів злиття й поглинання. Тенденції (можлива побудова тренда на 2023 рік). Аналіз ступеня конкурентності (монополізації) ринку України й(або) окремих галузей).

Тема 5. Віртуалізація бізнесу

Поняття й характеристика віртуальної організації. Порівняння із традиційною організацією. Переваги й недоліки: для бізнесу, для споживачів, для держави. Можливість перетворення традиційної організації у віртуальну. Ступінь важливості (організаційно-технічного залучення) бізнес-процесів у систему.

Тема 6. Агентський конфлікт у корпоративному управлінні

Встановлення цілей в корпоративному управлінні. Поняття стейкхолдерів. Інтереси сторін. Інформаційна асиметрія. Природа й наслідки конфлікту. Методи розв'язання. Приклад.

Тема 7 Структура власності.

Структура власності й динаміка її зміни в Україні. Структура власності. Інсайтери і аутсайтери. Можливості оптимізації структури власності.

За погодженням з викладачем, студент може вибрати тему дослідження самостійно.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1.	Порівняльна характеристика удосконалення бізнес-інжинірингу на різних підприємствах.
2.	Програмне забезпечення – інструмент бізнес-інжинірингу.
3.	Система автоматизації керування малими і середніми підприємствами "1С: Торгівля": мова та засоби програмування.
4.	Корпоративна система управління великим підприємством SAP R/3: мова програмування АВАР/4.
5.	Управління знаннями за методикою бізнес-інжинірингу.
6.	Застосування концепцій бізнес-інжинірингу та реінжинірингу бізнес-процесів на різних рівнях.
7.	Зарубіжний досвід бізнес-інжинірингу.
	Разом

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Викладання дисципліни передбачає поєднання основних традиційних та інтерактивних методів аудиторного навчання з елементами електронного навчання та консультування, що передбачає використання сучасних інформаційних технологій, платформ та забезпечує засвоєння програмних результатів навчання

Методи навчання

МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)

МН2 – практичні методи (практичні або ситуаційні завдання)

МО3 – бізнес-кейси (індивідуальні або командні)

МН4 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо)

МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами

МН6 – комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебіари тощо)

МН7 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Види та форми контролю

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, самостійної роботи та має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю, 10 балів за захист ІНДЗ і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 20; 2 модуль – 20 балів, ІНДЗ – 10.

Якщо студент набрав менше 35 балів, він не допускається до складання заліку.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну, з якої складається залік, виводиться із суми балів поточного контролю за модулями (до 50 балів) та модуля–контролю (заліку) – до 50 балів.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

(Коментар: Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)							ІНДЗ	Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	10	40	100
6	6	6	7	8	9	8			

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

7. Рекомендована література

Основна

1. Діагностика бізнес-проектів та бізнес-інжиніринг : навч. посібник / С.В. Ксьондз, В.І. Кифяк, В.В. Кіндзерський. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 400 с.
2. Вікторія КИФЯК. Бізнес-інжиніринг: інструкція для підприємців-початківців: методичні вказівки. Чернівці, Чернівецький нац. ун-т, 2021. 20 с.
3. Баншиков П.Г. Управління бізнес-процесами підприємства. Комплексний тренінг : навч. посіб.; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". К. : КНЕУ, 2010. 283 с.
3. Тупкало В.М. Методологічні основи бізнес-інжинірингу сучасних процесно-орієнтованих підприємств. К.: ДУТ, 2016. 283 с.
5. Поздняков С.В., Кузьмін О.В., Кійко В.В., Акімова Л.М. Інжиніринг систем внутрішньоуправлінської інформації підприємств та об'єднань : монографія. Херсон : Олді-плюс, 2018. 348 с.

Допоміжна

1. Kyfyak V., Lopatynskiy Y. Methodical approaches to business processes reengineering at modern enterprises. *Baltic Journal of Economic Studies. Web of Science*. 2018. Volume 4 Number 4. P. 151-158. <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/493/pdf>
<http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/493/pdf>.
2. Kyfyak V., Antokhov A., Todoriuk S. Business model as a value management tool. *Baltic Journal of Economic Studies. Web of Science*. 2021. Volume 7. Number 2. P. 110-117. ISSN 2256-0742. Journal is available: www.baltijapublishing.lv/index.php/issue
DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742>.
3. Kyfyak V., Vynnychuk O., Sybyrka L., Vodianka L. Measuring entrepreneurship determinants: empirical analysis. *Agricultural and Resource Economics. Web of Science*. 2021. Vol. 7. No. 2. Pp. 40–58. <https://doi.org/10.51599/are.2021.07.02.03>.
4. Кифяк В. І., Запухляк В. М. Інструменти HR-інжинірингу в управлінні організаціями. *Ефективна економіка*. 2021. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9434>. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.10.86.
5. Кифяк В.І., Кіндзерський В.В. Управління персоналом як основний бізнес-процес підприємств. *Науковий вісник Чернівецького національного університету*. Серія Економіка. 2020. № 827. С. 40-41.
<http://econom.chnu.edu.ua/journal/index.php/ecovis/article/download/124/88/>
<http://nfv.ukrintei.ua/view/5b1925e27847426a2d0ab4ef>.
6. Кифяк В. І., Лакуста О. О., Водянка Л. Д. Реінжиніринг як процес виходу підприємств з коронакризи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 19-20. С. 88–95. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.19-20.88.
7. Кифяк В.І. Лопатинський Ю.М. Методичний інструментарій реінжинірингу інституційної структури аграрного сектора національної економіки. *Економіка АПК*. 2018. №9. С. 62-69. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.201809062>
8. Єльнікова Л.В., Брінь П.В. Методичні засади розробки класифікації бізнес_процесів . URL : http://www.kpi.kharkov.ua/archive/MicroCAD/2011/S23/МЕТОДИЧНІ_ЗАСАДИ
9. Іпполітова І.Я. Ефективність здійснення реінжинірингу бізнес-процесів на підприємстві. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. №13. С. 264-270.
10. Командровська В. Є., Морозенко О.Ю. Бізнес-процеси підприємства: сутність та методи удосконалення. URL : <http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/view/325>.

11. Кузьмін О.В. Інжиніринг у ресторанному бізнесі : конспект лекцій для студентів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 181 «Харчові технології», спеціалізацій «Технології харчування», «Технології в ресторанному господарстві» денної та заочної форм навчання. К: НУХТ, 2017. 166 с.
12. Ладонько Л.С., Солошин О.С. X-інжиніринг як новий напрям менеджменту змін. *Науковий вісник Полісся*. 2015. № 2(2). С. 115–120.
13. Пономаренко В.С., Мінухін С.В., Знахур С.В. Теорія та практика моделювання бізнес-процесів: монографія. Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. 244 с.
14. Рябоконт М. В. Створення екосистеми підтримки інноваційного підприємства на базі інжинірингових шгіл. *Інвестиції: практика та досвід*. Київ, 2019. № 13. С. 51-61.
15. Черепанова, В. О. Методичне забезпечення ділового консультування у сфері інжинірингових послуг. *Економіка, фінанси, право*. 2018. № 2. С. 12-15.
16. Янковий О. Г., Грінченко Р. В. Використання бізнес-моделей як елементів бізнес-інжинірингу підприємств. *Бізнес-інформ*. 2018. №8. С. 70-75.

8. Інформаційні ресурси

1. Автоматизоване управління бізнес-процесами підприємства. URL : <http://inteltech.kiev.ua/uk/blogs/avtomatyzovane-upravlinnya-biznesprocesamy-pidpryyemstva>
2. Бізнес-процеси та документообіг. URL : <http://www.intalev.ua/ua/services/bp/>
3. Комплексне управління бізнес-процесами. – URL : <http://www.kubp.com.ua>
4. ARIS community website. – URL : <http://www.ariscommunity.com>.
5. Business Process Model and Notation. URL : <http://www.bpmn.org>.
6. ELMA BPM //. – URL : http://www.elma-bpm.ru/product/bpm/modeli_bisnes.html
7. IDEF, Integration DEFinition methods. – URL : <http://www.idef.com>.
8. ISO 9001:2000. Quality management systems – Requirements. URL : http://www.iso.org/iso/catalogue_detail?csnumber=21823.